

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: OBNOVA DRUHOVĚ BOHATÝCH LUČNÍCH EKOSYSTÉMŮ NA VÝSYPKÁCH

Autor: Bc. Anna Matoušů

Oponent: Marie Šmilauerová

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- (X) dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
- () vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně
- () nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- (X) jasně formulované
- () nejasně formulované
- () chybí

úvod a literární přehled

- (X) jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace
- () nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
- () příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevystižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- (X) původní zahraniční a domácí literatura
- () učebnice, slovníky a monografie
- () “šedá literatura”

použitá literatura

- (X) v odpovídajícím rozsahu
- () v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- (X) jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
- () jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
- () nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán
- () nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- (X) vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
- () zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody
- () k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- () prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny
- závěry nejsou podložené či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci)
- citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

doplňující komentář přiložen ANO (X) NE ()

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PŘF JU, a proto ji doporučuji – nedoporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹

~~VÝBORNĚ~~ VELMI DOBŘE DOBŘE NEDOSTATEČNĚ

Datum: 19.5.2010

Podpis oponenta:

¹ nehodící se škrtněte

Komentář k posudku diplomové práce Anny Matoušů

Ráda bych předeslala, že jsem požadavek na oponování této práce přijala ráda, protože jsem byla na její výsledky opravdu zvědavá a osobnost autorky slibovala nápadité a pečlivé zpracování. Většina z mých očekávání se také splnila. Přesto musím konstatovat, že vyplněný formulář vyznívá pro hodnocení práce lépe, než jaký jsem při jejím čtení nabyla dojem, protože předtištěné formulace většinou nevystihují můj názor.

Co práci asi nejvíce uškodilo, byl zjevný závěrečný spěch, takže autorka nejspíš neměla čas si většinu práce opakovaně přečíst, opravit překlepy, neobratné nebo nepřesné formulace, chyby v citacích nebo doplnit citované práce do seznamu literatury. Opakované přečtení by take nejspíš vedlo k proškrtání diskuze, takže by se tam některé myšlenky několikrát neopakovaly a tato kapitola by získala na čtivosti.

Na rozdíl od autorky se domnívám, že v diplomové práci by se fytoocenologické snímky měly objevit (v příloze nebo na přiloženém CD). Jednak by čtenáři poskytly některé cenné informace, které jsou (nebo nejsou) jinak porůznu roztroušeny v textu, jednak by bylo vidět, zda šlo skutečně o fytoocenologické snímky či jen o vegetační záznamy. Byly na zdrojových loukách nebo na výsypce nějaké mechy a pokud ano, měnila se vlivem zásahů jejich pokryvnost? Jaká byla pokryvnost keřového/stromového patra (autorka zmiňuje výskyt dřevin na drnech z roku 1995)? A jak prováděla autorka snímkování po pokosení a shrabání biomasy?

V Metodice by měly být jednoznačně definovány zásahy: Jak vysoko nad povrchem půdy se kosilo a jak – kosou, křovinořezem nebo jinou sekačkou (ovlivní to přežívání přítomných druhů)? Biomasa používaná k mulčování byla použita jen “uvnitř” každého zásahu nebo se spojila biomasa ze sousedních ploch na výsypce a na hromadě a pak se tato směs aplikovala na mulčované plochy (v textu na str. 13 se uvádí “Mulčováno bylo pokosenou biomasou z obou kosených ploch”)? Kolikrát byla aplikována dovezená biomasa z louky na plochy s “jednorázovým” a “opakovaným” dodáním biomasy (lze se dohadovat až na základě popisů obrázků ve Výsledcích).

Je výsledek testů na str. 17 a 22 shodný opravdu nebo jde o tiskařského šotka? (Str. 17: “Lineární metoda (RDA) analýzy dat rovněž dokázala, že pět let provádění zásahů mělo statisticky průkazný vliv na druhové složení vegetace na přenesených drnech ($p = 0,002$; $F = 4,958$). “ a na str. 22: “Lineární metoda (RDA) analýzy dat dokázala, že pět let provádění zásahů (koseno, koseno s mulčováním a nekoseno) mělo statisticky průkazný vliv na druhové složení vegetace (RDA: $p = 0,002$; $F = 4,958$) i na plochách v okolí přenesených drnů. “)

V práci jednoznačně není uvedeno, jak “stará” byla svrchní část výsypky v době dovezení drnů. Na str. 10 se uvádí “Plochy na výsypce, kam byly přeneseny svrchní vrstvy půdy s drny, byly v obou případech nerekulturnované a přibližně 4 roky od posledního dosypání.” Ale v Diskuzi se píše “Například Hodačová (2000) uvádí, že k dominanci třtiny dochází na rekulturnovaných plochách přibližně kolem 30. roku od počátku rekulturnace a na

nerekultivovaných plochách přibližně kolem 20. roku od počátku sukcese, což by v mém případě přibližně odpovídalo době, kdy byly drny na výsypku přeneseny. “

V diskuzi prvního pokusu s dovezenými drny se uvádí “na přenesených drnech jsem však v průběhu sledování zaznamenala i druhy, které se vyskytly pouze v několika jedincích a následující rok se již neobjevily (např. *Carex hirta*, *Luzula campestris*, *Gnaphalium uliginosum*, *Convolvulus arvensis*). Podstatné je, že i tyto druhy pocházejí z původní louky. Ukazuje to tedy na skutečnost, jak dlouho dokázaly rozmnožovací jednotky těchto rostlin přežít v nepříznivých podmínkách na introdukovaných drnech na výsypce.” Vzhledem k tomu, že nikdo nezaznamenával přítomnost druhů v prvních 10 letech po převezení drnů, mohly tam po přenesení drnů tyto druhy několik/řadu let růst a doplnit tak semena nebo jiné orgány šíření do “banky diaspor”.

Dá se z ordinačního diagramu na Obr. 22 skutečně vyčíst že “celistvé přenesené drny mají vyšší zastoupení druhů i vyšší pokryvnost, než je tomu u čtvrcených drnů”?

V Závěrech se objevilo několik tvrzení, která nejsou podložena výsledky této práce (resp. dané jevy nebo veličiny nebyly sledovány, měřeny): “Mulčování mimo plochy podporuje rozvoj půdy a tak rovněž podporuje šíření druhů z přenesených drnů.” “Tenká vrstva rostlinného materiálu působí proti erozi, zadržuje vlhkost, snižuje teplotu půdy a podporuje činnost dekompozitorů, čímž se zvyšuje uvolňování živin do půdy.”

Přes uvedené nedostatky považuji předloženou práci za hodnotnou a především si cením toho, že jde zjevně o dílo autorky, kterému se plně věnovala a které odráží spoustu vynaloženého úsilí a její úvahy a názory, za kterými si stojí.

Práci navrhuji hodnotit jako velmi dobrou, v případě přesvědčivé obhajoby jako výbornou.

Majka Šmilauerová

Oponentský posudek na magisterskou práci

Název práce: Obnova druhově bohatých lučních ekosystémů na výsypkách

Autor: Bc. Anna Matoušů

Oponent: RNDr. Tomáš Kučera, PhD.

HODNOCENÍ PRÁCE – OBSAHOVÁ STRÁNKA

název

- dobře vystihuje obsah práce, je věcný a stručný
 vystihuje obsah práce, avšak ne zcela jednoznačně, věcně a stručně – *vadí mi „obnova druhově bohatých lučních ekosystémů...“, fakticky se jedná o přenos lučních monolitů na nepůvodní stanoviště na sekundární substrát, tedy vhodnější název by byl „sukcese lučních porostů“ popř. „transfer / přenos“, v žádném případě se nejedná o luční ekosystém.*
 nevystihuje obsah práce

cíle a hypotézy

- jasně formulované
 nejasně formulované
 chybí

úvod a literární přehled

- jasný a přehledný, vztahuje se k zadané problematice a obsahuje dostatečné množství informací, které shrnuje na přiměřené úrovni poznání v dané oblasti; kriticky hodnotí použité informace – *místy poněkud zdlouhavý a rozvláčný*
 nepřehledný – nelogicky členěný, bez kritické analýzy, avšak s dostatečným množstvím informací
 příliš stručný (s nedostatečným množstvím podkladů) nebo nevýstižný a ke zpracovávané problematice se vztahuje pouze částečně

použité informační zdroje založené zejména na

- původní zahraniční a domácí literatura
 učebnice, slovníky a monografie
 „šedá literatura“

použitá literatura

- v odpovídajícím rozsahu
 v nedostatečném rozsahu

materiál a metody

- jasné, přehledné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, množství materiálu (pozorování, opakování v prostoru a čase) a použité metody jsou takové, že pomohou splnit vytčené cíle
 jasné a srozumitelné, nechybí nic podstatného, ale množství materiálu je nedostačující
 nesrozumitelné (není možno posoudit adekvátnost použitých metod a materiálu) nebo nedostatečně popsán
 nevhodně zvolené metody, nemohou dát odpověď na vytýčené cíle

výsledky

- vhodně prezentované, odpovídají použité metodice, k vyhodnocení použity vhodné statistické metody,
 zbytečně se opakující výsledky (např. dvojí prezentace v tabulkách i grafech), k vyhodnocení použity vhodné statistické metody

- k vyhodnocení nebyly použity vhodné statistické metody
- prezentace nedostatečná

interpretace dat (diskuse)

- odpovídající, autor prokázal dobrou znalost studované problematiky, vhodně cituje dostatečné množství literárních zdrojů
- diskuse dat je nedostatečná (diskuse neodpovídá úrovni a rozsahu uvedených dat)
- data nepodložená, svým rozsahem neodpovídá zpracovaným datům a údajům, spekulace převládají nad fakty

závěry

- práce má jasné a jednoznačné závěry, které jsou podloženy a odpovídají na cíle a hypotézy práce
- závěry jsou sice přesné a podložené, ale úplně neodpovídají cílům práce, nebo některé cíle a hypotézy nejsou zmíněny – *závěr je jinak strukturovaný než cíle práce, sice cíle obsahuje, ale „skryté“, cílepráce působí trochu dojmem, že byly stanoveny až posteriori*
- závěry nejsou podloženy či nevycházejí z předkládané práce

HODNOCENÍ PRÁCE - FORMÁLNÍ STRÁNKA

obrázky a tabulky

- přehledné a obsahují dostatečné množství informací
- nepřehledné, ale obsahují dostatečné množství informací
- nejsou součástí textu
- nevyhovující

text

- formálně dokonalý
- bez větších formálních nedostatků – *občas se opakují nevhodné formulace „v mém případě“, atd.*
- po formální stránce nevyhovující (nemá doporučené členění)

jazyk

- odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- částečně odpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu
- neodpovídá gramatické správnosti, možnostem a zvyklostem používání v odborném textu

literatura

- citována bez chyb, jednotně, citace použité v textu odpovídají seznamu literatury a způsob citací odpovídá mezinárodním nebo českým normám (méně než 5 chyb na práci) – *namátkově jsem několik málo nepřesností objevil, vyznačeny v rukopisu.*
- citována s chybami, nejednotně, citace v textu neodpovídají seznamu literatury (chybějící nebo přebývající citace)

obsažené informace jsou

- pro obor nové nebo rozšiřující poznání a v dostatečném rozsahu, mohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- pro obor nové, ale samy o sobě nemohou tvořit základ publikace v odborném vědeckém časopise
- jsou cenným potvrzením (aplikací) známých skutečností
- jsou jen opakováním již známých skutečností bez nového přínosu

V případě potřeby přiložte doplňující komentář. Slovní hodnocení je **povinné** v případě, že se oponent obhajoby osobně nezúčastní.

doplňující komentář přiložen ANO (x) NE ()

Práce splňuje - nesplňuje požadavky kladené na magisterské práce předkládané na PřF JU, a proto ji doporučuji – nedoporučuji k obhajobě¹.

Práci hodnotím klasifikačním stupněm¹
VÝBORNĚ

Datum: 21. 5. 2010.....
.....

Podpis oponenta:

Doplňující komentář:

Práce A. Matoušů působí vynikajícím dojmem, přesto mám několik drobných připomínek (v zásadě nevyžadují komentář):

- 1) *Práce má až zbytečně komplikovanou strukturu, ve které se čtenář ztrácí, to je pak patrné zejména v návaznosti výsledků a metodiky*
- 2) *V případě statistického zpracování bych autorčin přístup nazval jistým okouzlením Canocem, méně by bylo více, nedovedu si vůbec představit převod výsledků do publikace, nicméně když už tato forma, v rukopisné práci jistě možná a žádoucí, pak bych doplnil základní tabulky s ordinační diagnostikou, u přímé gradientové analýzy např. podíly variability vysvětlené jednotlivými ordinačními osami, atp.*
- 3) *Indikátorové proměnné se v ordinačních diagramech vyjadřují jako nominální proměnné body, ne vektorem.*
- 4) *Str. 40 – dřeviny *Pyrus spinosa* má být *Prnus*?*
- 5) *Str. 24 – index diverzity je zbytečný, podstatný je počet druhů, jako jinde.*
- 6) *Tabulky s primárními daty, jakkoli mohou u publikací chybět, by u rukopisných prací měly být vždy v příloze (stačí elektronické).*

Rád bych se zeptal autorky, jak by na základě svých zkušeností zhodnotila efektivnost (finanční) přenosu lučních druhů přes bloky půdy a přes seno – odpovídá výsledek vynaloženým nákladům na transfer monolitů? Při snaze o přenos lučního ekosystému řekněme na 1 ha by musela být jaká hustota monolitů, aby byl výsledek efektivní? Možná je to způsobeno mou nepozorností, autorka zmiňuje, že sledovala zastoupení druhů ve vzdálenosti 70 m od bloků, nenašel jsem vyhodnocení (předpokládaného) úbytku na gradientu vzdálenosti.

Autorka v metodice uvádí (a je to patrné z fotografií), že některé hromady převezené zeminy se musely rozhrnovat ručně, došlo tedy k promíchání horizontů. Kolik takových případů bylo? Předpokládám, že v analýze nebyly zahrnuty (např. formou kovariáty), předpokládal bych pomalejší nástup klíčení lučních druhů a možná i jejich nižší počet.

¹ nehodící se škrtněte